

ارتقاء کیفیت کلید مؤقت حمایت از تولید ملی

محسن صالحی، پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

جهان اقتصاد – باشگاه خبرنگاران جوان

بحث راجع به حمایت از تولید ملی، بدون توجه به کیفیت و ارتقاء کیفیت محصولات تولیدی بحثی بیهوده و بینتیجه می‌باشد. چرا که کیفیت و قیمت دو عامل اساسی و تأثیرگذار بر تصمیم مصرف‌کننده در خرید کالای تولید داخل یا کالای خارجی می‌باشد. بی‌شک حمایت از تولید داخلی بدون همراهی و مشارکت مردم امکان‌پذیر نیست. این مردم هستند که با انتخاب، خرید و مصرف تولید داخل در مقابل محصول خارجی زمینه را برای رشد تولید ملی فرآهم می‌آورند. کسب حمایت و مشارکت مردم نیز در گروه ارتقاء کیفیت محصولات تولید داخل می‌باشد.

فرهنگ سازی در استفاده از محصولات داخلی نیازمند ایجاد حس اعتماد و اطمینان مردم به کالاهای تولید داخل است و لازمه این امر نیز تلاش و تعهد تولیدکنندگان داخلی در شناخت صحیح و درک نیاز مصرف‌کنندگان و توجه مداوم به کیفیت و بهبود مستمر آن می‌باشد. اگر تولید کالاهای با کیفیت و قیمت مناسب، در داخل کشور مورد قبول مصرف‌کنندگان قرار گیرد، دیگر برای کالاهای خارجی جایی باقی نمی‌ماند.

اما این سؤال مطرح می‌شود که آیا تلاش برای افزایش کیفیت منجر به افزایش هزینه‌ها و در نتیجه کاهش قیمت تمام شده محصول نخواهد شد؟ کیفیت به معنی "دوری از خطأ" است. از این دیدگاه در هر سازمانی مجموعه زیادی از اشتباهات و خطاهای رخ می‌دهد که ناشی از کیفیت پایین بوده و این کیفیت پایین هزینه‌های زیادی به سازمان تحمیل می‌کند که در صورت بهبود کیفیت این هزینه‌ها از بین خواهد رفت. بنابراین تلاش در جهت بهبود کیفیت منجر به کاهش هزینه‌های سازمان خواهد شد. با تحلیل هزینه‌های کیفیت می‌توان گفت توجه به کیفیت محصول و ارتقاء مستمر آن، منجر به کاهش قیمت تمام شده می‌شود که این خود نیز در کنار کیفیت، عامل دیگری در تشویق و ترغیب مردم به خرید و مصرف کالای داخلی می‌باشد. بنابراین رمز مؤقتی و شکوفایی تولید داخلی، افزایش کیفیت محصولات است و شعار حمایت از تولید ملی زمانی تحقق می‌یابد که همزمان با افزایش کمی تولیدات داخلی کیفیت آنها نیز افزایش یابد.

اما کیفیت محصولات تولیدی در یک کشور به عوامل متعددی بستگی دارد که این عوامل را می‌توان به سطوح درون بنگاهی، صنعت، دولت و ارتباطات بین‌المللی تقسیم‌بندی کرد. تلاش در جهت بهبود کیفیت محصولات بیشتر معطوف به تولیدکنندگان است و از طریق عزم جدی و هدف‌گذاری و تلاش بی‌وقفه مدیران و صنعتگران در داخل بنگاه‌های صنعتی بدست خواهد آمد و دولت و سیاست‌گذاران نقش آماده‌سازی محیط مناسب برای رقابت، حضور در بازارهای بین‌المللی، ایجاد زیرساخت‌های تجاری، قانونی و لجستیکی و همچنین تشویق و در بعضی موارد آموزش را بر عهده خواهد داشت. دولت می‌تواند با اتخاذ سیاست‌های تشویقی و ترویجی مناسب مانند آموزش‌های لازم، ترویج جوايز و استانداردها و همچنین با تنظیم قوانین سختگیرانه برای تولید و واردات محصولات با کیفیت پایین زمینه را برای بهبود کیفیت تولیدات داخلی فرآهم آورد.